

De dood waart rond in Sonic Boom

Theater

Sonic Boom door Toneelgroep Amsterdam en Ultima Vez. Regie en choreografie Wim Vandekeybus. Tekst Peter Verhelst. Schouwburg Amsterdam, 18 april. Daar nog t/m 26 april. Tournee t/m 31 mei.

Springen en vallen, het theater van Wimvandekeybus bestaat uit uitersten. Zijn voorstellingen zijn aards en verheven, zijn dansers lijken wel springveren in plaats van benen te hebben. Alsof ze zich energiek ontworstelen aan al het aardse en eigenlijk willen vliegen en dromen. Vallen is bij hem niet toevallig onderuit gaan, nee, ze werpen zich in volle vaart op de grond.

In *Sonic Boom*, de voorstelling die de Belgische choreograaf heeft gemaakt met zijn eigen dansers en drie acteurs van Toneelgroep Amsterdam, zijn die uitersten ook hoorbaar. De poëtische tekst van Peter Verhelst draait om de tegenpolen waar het in dit aardse bestaan om gaat: dood en leven, wanhoop en verlangen, agressie en koestering, ontmoeting en afscheid.

Het is nacht, we zien een kademuur die op de een of andere manier de nabijheid van water suggereert. Het is doodstil, een man ligt op de grond, een andere man loopt het toneel op, een vrouwenstem uit de zaal denkt de man te herkennen. Is hij degene die ze zoekt? Die ze dertig jaar niet heeft gezien? Dan klinkt plots de radio.

Vanuit een glazen hok doemt langzaam de dj op die luisteraars laat bellen.

Na dat verstilde begin, waarin je bijna de ademhaling van de spelers kunt horen, lijkt het even een echte dansvoorstelling te worden. Ineens duiken ze van alle kanten op, de dansers, en onverwacht geven ze zich over aan een fraaie groepsdans. Later beginnen ze te vallen.

Aanvankelijk nog liefderijk opgevangen door hun partner. Tot ze aan het eind reddeloos neerstorten: met stoel en al of minstens twee meter hoog van de kademuur.

Op die kade staat een vrouw te turen in de gele, avondlijke verte. Telkens komt ze terug, alsof ze zich bedenkt, en tenslotte laat ze zich vallen in de diepte. In de zee, aan het geluid te horen. Daar is de dood. Onafwendbaar. De dood was er al eerder. Als Joop Admiraal, broos in zijn lichte trui, na te hebben gedanst als een jonge vent, zich neervleit en een jongen as over hem heen strooit.

Titus Muizelaar is de man die een vrouw geld geeft, maar haar toch niet achterna gaat. Een ontmoeting die geen echte ontmoeting worden wil.

Of ontmoet hij haar wel? En is de herinnering aan hun samenzijn onvergetelijk? De tekst wijst verschillende mogelijkheden aan. Misschien is zijn herinnering aan haar wel pure fantasie, zoals zoveel liefdesavonturen berusten op

niets dan illusie.

Voordat ook hij met as wordt bestrooid, wordt hij in zijn maag gebeukt en springt een van de spelers op bevel op zijn buik. De wrede bevelen komen van ene Simon en gewillig worden ze opgevolgd. Simon is de dj in zijn radiohok die de bellers tracteert op harde Amerikaanse replieken. Hij vertegenwoordigt het geweld, terwijl Kitty Courbois, de zachtheid zelve, als een troostende engel tussen alles door beweegt.

Is dit een portret van de mens? De mens die vergeefs zoekt naar liefde en uiteindelijk niet meer doet in zijn leven dan geboren worden en sterven? De mens die ons hier ook zijn achterkant toont, de wreedheid die in ons allemaal huist? Een danser snijdt in zijn borst met een stuk glas, tot

tie, woede maar ook de manier waarop je als bij toverslag geraakt kunt worden door een ander mens. Dat die mens weer vertrekt en dat we uiteindelijk allemaal afstevenden op de definitieve val, blijft steeds voelbaar. Daardoor heeft alle actie een onherroepelijk melancholische ondertoon.

Het is een aangrijpende voorstelling die stil maakt en je na afloop het gevoel geeft uit een droom te stappen. Zo hallucinerend weet Vandekeybus het toneel te vullen. Niet alleen met prachtige dansers van wie de lichaamsbeheersing aan het ongehoefelijke grenst, maar ditmaal ook met acteurs. Dat het acteurs zijn bij wie de schoonheid van de jeugd al voorbij is, maakt de kringloop van het leven onafwendbaar.

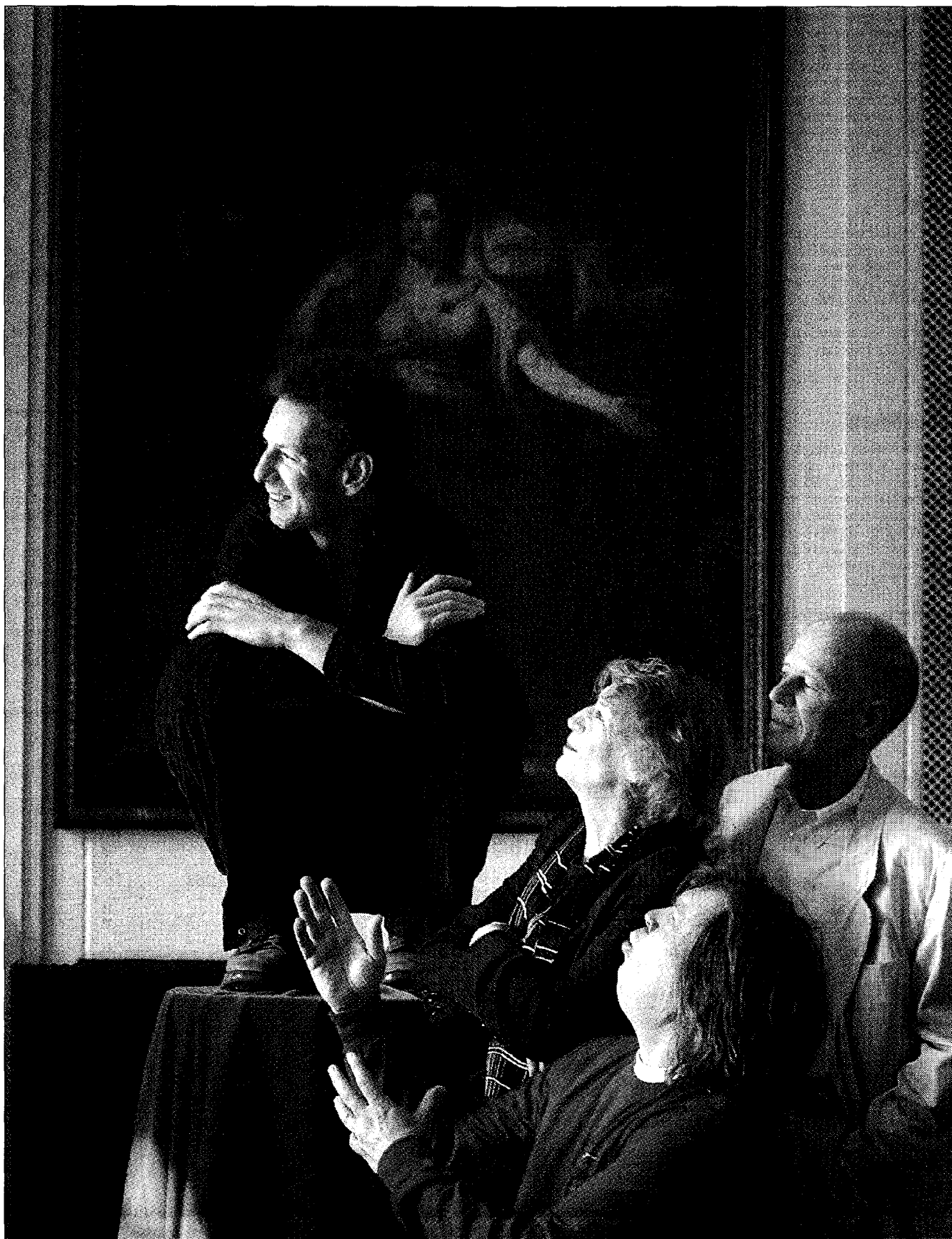
Marian Buijs

Aangrijpende voorstelling van Wim Vandekeybus

bloedens toe. Twee mensen spugen elkaar in het gezicht. Zulke momenten doen denken aan het theater van Jan Fabre waar Vandekeybus debuteerde.

De titel verwijst naar de oerknal. Dat explosieve hoort bij zijn voorstellingen en staat hier symbool voor een ongecontroleerde emo-

Acteurs Kitty Courbois, Joop Admiraal en Titus Muizelaar (vlnr) kijken op naar regisseur en choreograaf Wim Vandekeybus.

FOTO HANS HEUS - DE VOLKSKRANT